

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

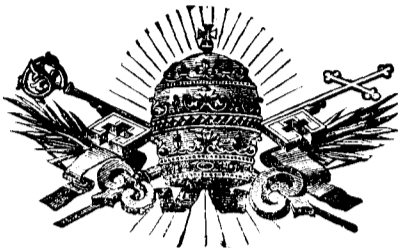
INSERATE:
Un șirgarmond: 6 Lei. La
publicitate repetate după
:: :: învială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Roma 15 Iulie 1929

Luni, în 15 Iulie c. s'a ținut la Roma, în aula consistorială a palatului apostolic din Vatican, un Consistor secret, convocat de Sf. Părinte Pius al XI-lea pentru a crea un nou Cardinal al bisericii romane, pentru a ratifica și confirma alegerea noului patriarh din Antiohia și pentru a completa scaunele vacante de episcopi.

Au participat la acest Consistor secret toți Cardinalii aflați în Roma, în număr de 22, cărora Sf. Părinte le-a comunicat înainte de toate, că slujba de Camerlengo al sacralui Colegiu o încredințează pentru anul ce vine Cardinalului Locatelli. A urmat apoi o scurtă alocuție papală, în care Sf. Părinte aduce la cunoștința sacralui Colegiu, că, în deosebire de obiceiul curent, n'are de gând să se ocupe acum de afacerile mai însemnate ale bisericii universale, dar anunță, că — după ce acestea au avut darul să înscrie pagini memorabile în istoria catolicismului și chiar în aceea a întregii societăți omenești — va căuta încă în acest an jubilar, de 50 ani ai preoției sale, prilejul de a le scoate la lumină, după importanța pe care o au. Acest Consistor l-a convocat numai pentru a satisface necesităților ce nu pot suferi amânare, de-a completa 77 de scaune episcopice și în deosebi pe cel mitropolitan din Milano, în fruntea căruia a ținut să ridice pe abatele benedictin Ildefonso Schuster, dela basilica San Paolo din Roma, pe care a hotărât să-l înalțe, chiar de pe acum, și la treapta de Cardinal al bisericii romane. Se onorează prin aceasta scaunul arhiepiscopesc atât de important dela Milano, se cinstește ordinul călugăresc al Benedictinilor, dela întemeierea căruia s'au împlinit chiar în acest an 14 veacuri și se răsplătește, în aceeași vreme, o viață de muncă, zel și abnegațiune, dela care biserica poate să aștepte încă multe lucruri frumoase.

Un alt scaun important, care s'a complectat în acest Consistor a fost cel de patriarh al Sirilor din Antiohia, văduvit prin moartea dela 8 Maiu c. alui Ignățiu Eftrem Rahmani, în locul căruia episcopii sufragani ai patriarhiei au ales pe Gavril Tappuni, episcop din Aleppo, constituit din partea Sf. Scaun administrator interinal al scaunului patriarhal. Intrunind el și toate voturile Cardinalilor din s. Congregație pentru afacerile bisericii orientale, Sf. Părinte l-a aprobat și confirmat în demnitatea de patriarh al Antiohiei.

Mai amintim aici, că Consistorul public, în care Sf. Părinte a pus noului purpurat pălăria de Cardinal, s'a ținut, cu mare solemnitate, la 18 Iulie, în sala delle Benedizioni.

Chestiunea cea mare

Câteva reflexii de actualitate — „Un domn, o credință, un botez“

de Dr. VICTOR CRIȘAN
preot misionar

II. Articol final

Celce părăsește biserica, se lapadă de apostoli și de Petru — azi episcopii și Papa —, și nu mai crede în ceea ce vestesc ei.

Nenorocit rebel ce părăsește casa părintelui său și pleacă pe drumul pierzării, de unde nu mai este reîntorcere. Soarta lui e pecetluită, căci se lapadă de însuș Hristos, din care cauză va fi osândit.

„Celce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă; celce se lapadă de voi, de mine se lapadă; iar celce se lapadă de mine, se lapadă de celce m'a trimis pe mine“ (Luca 10, 16). Și iarăș: „Mergând în toată lumea, vestiți evanghelia la toată făptura. Celce va crede și se va boteza mântui-se-va; iar celce nu va crede, osândi-se-va“ (Marcu 16, 15—16).

În urmare, concluzia lui Origen e absolut la locul ei: „Dacă din acel neam vrea cineva să se mântuiască, să vină la casa aceasta, în care sângele lui Hristos este în semn de mântuire... În urmare nime să nu-și sugereze, nime să nu se amăgească pe sine însuș; afară de aceasta casă, adică afară de biserică, nime nu se mântuește; căci dacă cineva va fi eșit afară, el însuș poartă vina morții sale“ (În Iesu Nave hom. 3, 5).

În cadrele acestei concluzii deci, cu frică și cutremur trebuie să avem pururea în vedere, că un creștin catolic, conștiu de credința sa, când își părăsește biserica și trece la sectari, comite un înfiorător sacrilegiu față de Dumnezeu, și o nemai pomenită crimă față de sufletul său propriu.

Punem cazul, că profanezi un sacrament, abandonându-l ca pe un lucru de prisos și netrebnic. Cine nu ar vedea în aceasta un sacrilegiu? Și dacă toate sacramentele ar fi abandonate, nu ar crește și sacrilegiul în răutatea lui? Dar ce să zicem când cineva, pornit pe drumul răutăților, aruncă dela sine nu un sacrament, nu totalitatea acestora, ci întreaga operă a unui preaînțelept Dumnezeu, pentruca să îmbrățișeze, în schimb, un erez făurit de păcătoși nemernici? Nu s'a lăpădat acesta de însuș Isus? Nu a părăsit legea Lui? Și atunci e limpede, că acțiunea transfugului nu poate fi clasificată altfel decât un înfricoșat sacrilegiu, care nu va rămânea fără răsplată.

„Iară celce se va fi lăpădat de mine înaintea oamenilor, și eu mă voi lăpăda de el înaintea Tatălui meu carele este în ceriuri“ (Mat. 10, 33) sau: „Vai vouă, bărbați fărădelege, căci ați părăsit legea Dumnezeului celui prea înalt!“ (Eccli. 41, 11).

Ne putem închipui o judecată dumne-

zească mai cumplită rostită asupra unui fugar? Focul și muncile iadului îl așteaptă, ucizându-și unicul suflet. Sărman nebun, ce și-a vândut partea din raiu pentru un mizerabil blid de linte! Întrebăm: „Ce va da, nenorocitul, în schimb pentru sufletul său?“ (Marcu 8, 37).

Da, fraților, grozav de mare este păcatul când îți părăsești credința, care este a ta, a Papii, a sf.-lui Petru, a lui Hristos. Dacă este păcat ce nu se iartă nici în ceriu nici pe pământ, apoi apostazia este acela. Hristos nu te poate reprimi la sânul său, câtă vreme calci în picioare onoarea miresei sale: biserica. Și nici spiritul Sfânt nu te va spăla de fărădelegi până când stai sub blestemul Lui, desprețuindu-i darurile depozitate în opera sa: biserica. Dar nici Dumnezeu Tatăl nu-ți va da sărutul de iertare până când nu te vei reîntoarce la casa părăsită: biserica.

Sfinții apostoli și de Dumnezeu luminații părinți ai bisericii au știut-o aceasta bine. De aceea îi vedem condamnând erezia din toate puterile, instruindu-și în aceeași vreme turmele binecuvântate, pentruca să nu cadă pradă acestui monstru al iadului.

Celce propovăduesc erezii, înaintea apostolilor sunt: proroci mincinoși, amăgitori, Antihriști — și au să fie anatemiați. „Și mulți proroci mincinoși se vor scula și vor înșela pe mulți... Atunci de va zice cineva, iată aici e Hristos, sau iată acolo, să nu credeți. Căci se vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor face semne mari și minuni, ca să amăgească (dacă se va putea) și pe cei aleși“ (Mat. 24, 11, 23—4).

„Tot duhul carele nu mărturisește pe Isus Hristos, dela Dumnezeu nu este; și acela este a lui Antihrist, de carele ați auzit că va veni și acum deja în lume este“ (1 Ioan 4, 1).

„Pentruca mulți amăgitori au intrat în lume, cari nu mărturisesc pe Hristos să fi venit cu trup, aceștia sunt amăgitori și Antihriști“ (2 Io. 7).

„Ci macar și noi, sau inger din ceriu de v'ar propovădui altceva de ce am propovăduit noi, anatema să fie“ (Gal. 1, 8).

Sfântul Petru, pe eretici îi prezintă astfel: „Și au fost și proroci mincinoși în popor, precum și între voi vorfi învățători mincinoși, cari vor băga crezuri pierzătoare și se vor lăpăda de stăpânul celce i-a răscumpărat, adunându-și lor grabnică pierire... Aceștia sunt izvoare fără de apă, nori cari se poartă de vifor, cărora ceata întunerecului în veac li-se păzește“ (2 Petru 2, 1—17).

Ereticii sunt „câini“ (Fil. 3, 2) și „lupi“

(Fapte, 20, 29). Deci să nu ne mirăm, dacă pe Imeneu și Alexandru, căzuți din credință, deja sf.-ul Pavel i-a dat „dracului“ (1 Tim. 1, 20).

Episcopilor li-se impune, ca de acești „câini“ și „lupi“ să-și apere bine turma, nu uneori intrând în ea să se trezească cu oițele sfășiate: „Luați aminte de voi — scrie apostolul neamurilor — și de toată turma, peste care Spiritul Stânt v'a pus pe voi episcopi, ca să pașteți biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu sângele său. Căci eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei între voi, cari nu vor cruța turma; și dintre voi înșivă se vor scula bărbați, cari vor grăi îndărătnicii, ca să tragă pe ucenici după sine“ (Fapte, 20, 28—30).

Părinții bisericii, bătând acelaș drum al apostolilor, la fel condamnă ereziile. Tertullian bunăoară scrie despre ele „că aduc moarte de veci și văpaia focului mai mare“ (Liber de praescript.). Congregațiile ereticilor — în limbajul sf.-lui Ieronim — sunt „sinagogele sătane“; din care cauză creștinii adevărați au să-i încunjure ca pe „șerpi și scorpii“. „Moarte au ereticii în laudele Domnului. Cum anume pot aduce lauda aceluia, a cărui slăbiciune o predică?“ (Epist. 1).

„Moarte au!“ „Drept aceea, fraților, ferți-vă de ei, ca de unii, cari vreau să aducă și între voi aceeași moarte“, moartea sufletului! Dacă vine „pocăitul“ cu biblia lui, și vă chiamă să-l urmați, aduceți-vă aminte că vă invită la moarte. Vă chiamă oamenii lui Foție la legea lor? Nu uitați, că vă'mbie cu virusul morții.

Deci, fie că veți fi invitați cu numele „dulcelui Isus“ pe buze, fie că vor cerca să vă aibă promițându-vă pământ, divorț, scutire dela birul și ziua popii, ferți-vă de agentul iadului ce vă ispitește. Sătana, foarte învățat și vicelan, lucră când cu forță, când cu blândețe, ascunzându-și minciuna în vorbe dulci. De forță vă va feri Dumnezeu; de vorbele lingușitoare însă să vă ferți și voi. Altcum, ca unii, cari n'ați învățat atâta școală ca să puteți descoperi pe dușmanii credinței voastre, ușor veți putea să cădeți pradă.

Deci nu rămâne altceva de făcut, decât că barăm în cele suflați; cu ereticii să n'aveți nimic comun; „nici în clin, nici în mânec“, după cum se zice. „Oricine va veni la voi, și nu va aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți: bucură-te! Căci cel ce-i va zice lui: bucură-te! se va face părtaș faptelor lui rele“ (2 Io. 10, 11).

Stați neclintiți în credința voastră, care vă ține în „una, sfântă, catolică și apostolică biserică“. Nu uitați că numai această biserică are cheile raiului în mână. În urmare, numai ea ne poate deschide porțile paradisiului ceresc încuiate prin păcatele noastre.

Un Dumnezeu în ceriu, una mireasa Lui pe pământ, mândră și puternică, biserica lui Isus, a lui Petru, a Papilor și a noastră. Să nu veniți în confuzie! Dacă celelalte bisericețe ce le vedeți mișunând în jurul vostru pretind că și ele sunt mirese ale lui Hristos, să știți că Hristos, numai o biserică are: Biserica catolică. Celelalte sunt zestrea unui Foție, Luther Henric VIII, sărmani și de tristă pomenire păcătoși, profund certați cu sf. Petru și urmașii lui.

Și când te cugeți, că toți acești rebeli-ecclesiastici vreau să intre și să ducă și pe alții în raiu, chiar peste voia sf. lui Petru, portarul raiului, parcă involuntar îți vine să zici: adevărat tupeu! mare tupeu!

O, nu fraților! Mai-marele apostolilor cu cheile la brâu, nu va deschide decât subalternilor săi locali și buni, cari întru toate se conformează dumnezeescului testament: „Un domn o credință, un botez.“

Așa este, așa să credem!

Noul cardinal Ildefonso Schuster. Singura persoană, ridicată în ultimul Consistor secret din 15 Iulie c. la înalta demnitate de Cardinal, este pâr. benedictin, abatele *Ildefonso Schuster*, egumenul, cu drepturi de Ordin al basilicii San Paolo fuori la mura, ales în prealabil arhiepiscop de Milano.

Noul Cardinal s'a născut la 18 Ianuarie 1880, în Roma unde și-a făcut și școlile primare și secundare. După terminarea liceului,

a îmbrăcat vesmântul monahal al sf. Benedict, făcând la 13 Noemvrie 1899 prima sa profesie religioasă. A intrat apoi în Colegiul internațional al sf. Anselm din Roma, făcând aici frumoase studii de filosofie și teologie. S-a preoțit în 1904, ajungând la 1908 măiestru al noviților, slujbă pe care a purtat-o timp de 3 ani, până la 1916, când fu ales, cu toate votările, abate al mănăstirii legate de basilica San Paolo. În această calitate ajunge procurator general al Congregației Cassinense, consultor al s. Congregației a Riturilor și președinte al Institutului Pontificiu Oriental, unde i-a urmat mai apoi, Mgr. d. Herbiguy. La 26 Maiu c. a fost numit arhiepiscop și mitropolit la Milano.

Om de știință, care a publicat lucrări prețioase din domeniul arheologiei, istoriei liturghiei și artelor, Cardinalul Schuster are merite speciale și în jurul vieții seminariale din Italia, interesându-se de ea foarte amănunțit, în calitate de vizitator apostolic. Ajuns acum în fruntea primei mitropolii italiene din Milano, noul cardinal va deveni desigur un vrednic urmaș al actualului Papa, care ține nespuse mult la catedra dela Milano.

Drept titlu cardinaliștii i-s'a asigurat biserica „sf. Silvestru și Martin din munte“.

Un semănător al binelui

Reflexii prilejite de cetirea romanului religios „Dureri și bucurii“ al părintelui Sabin Gh. Truția

Răul e agresiv și ingenios. Se intrude prețutindenea, pe cât i-se poate, folosindu-se totdeauna de cele mai potrivite mijloace spre a-și infiltra veninul. Și-i știut că unul din cele mai cu succes folosite mijloace îi este slova tipărită: presa, idolul adorat al masselor naive și credule, cu atât mai primejdios, cu cât își acopere otrava în mai strălucite și mai seducătoare aparențe. Ravagiile făcute în suflete și inimi de obscenitățile stilizate ale așa numitei literaturi frumoase sunt înfricoșate. Valul de

Foția „Unirii“

Lecturi prețioase

de Gavril Todica

Iată o chestie, la care pot contribui mulți cu luminile lor. Din parte-mi, adeseori îmi pun întrebarea, că oare din toate valorile de scrieri câte roiesc zilnic din atelierele tipografice, ce e valoros? Ce e reconfortant?

Răspunsul nu poate fi consolator.

Majoritatea tipăriturilor nu atinge nici pe departe măsura dorită de progresul intelectual și moral. Căci mai degrabă sunt tipărituri destructive decât instructive, destrămătoare decât înrămătoare. Abia surprindem, când și când, ceva bun și înălțător, de mai multe ori trebuie să ne luăm refugiul la scrieri vechi și probate.

*

Una din cele mai valoroase e celebra: „*De imitatione Christi et de contemptu omnium vanitatum mundi*“,... poate cea mai răspândită după Biblie.

Curios, că autorul ei nici nu e cunoscut. Se atribuie de comun călugărului augustinian *Thomas a Kempis*, dela mănăstirea sf. Agnes din Windesheim (Olanda), decedat în anul 1471. Mulți cunoscători o atribuie eruditului cancelar al universității din Paris *Gerson* († 1429). Alții, în fine, o atribuie benedictinului italian *Ioannes Vercellensis*, fost abate la mănăstirea sf. Ștefan din Vercello și decedat pe la 1245, în-

cât scrierea ar avea o vechime de cel puțin 700 ani.

Să amintim pe scurt argumentele pentru o opinie sau alta. Se dă ca sigur, că nu cancelarul Gerson e autorul admirabilei scrieri de contemplație religioasă. Operele lui Gerson s'au publicat, în ediție completă, la Strassburg, în 1488 și Pierre Schot, canonic de Strassburg, care le-a scris prefața introductivă, atestă că „Imitatiea“ nu poate fi socotită între operele lui Gerson.

Numele lui Thomas a Kempis figurează pentru prima oară la finea unui manuscris al „Imitatiei“ datat din 1441. La vederea acestei însemnări, Iezuiții flamanzi și Augustiniani olandezi au tras concluzii asupra paternității lui Toma. P. Sommal S. I. editorul scrierilor lui Kempis în 1599, 1601, 1607 și 1610, observă la titlul „Imitatiei“: „Auctor testatur propria manu se hunc librum composuisse anno 1441“. Dar această pretinsă atestație este concepută așa: „Finitus et completus anno Domini 1441 per manus F. Thomae a Kempis“.

Formula aceasta era însă a tuturor copiștilor, caligrafilor și însuș Kempis a mai aplicat-o la finea unei Biblii în folio, păstrată până prin secolul XVIII la Canonicii regulari din Colonia. Spune-vom deci că Thomas a Kempis este și autorul Bibliiei?

Fratele Toma era mult mai modest: el nu afirmă, decât că el a copiat, cu mâna sa, Imitațiunea și Biblia. Niciodată nu a pretins că el este și autorul lor. El a compus însă și ne-a lăsat câteva opusculă proprii: *Soliloquium*

Animae, Vallis Liliorum, Gemitus et Suspiria Animae Poenitentis. Dar nimic comun între această pioasă mediocritate și profunzimea fulgerelor, scăpărările sublime ale „Imitatiei“. Sunt ca vrabia alături de porumb. De altfel operele complete ale lui Kempis au fost reunite pentru prima oară în anul 1475, dar „Imitatiea“ nu se găsește printre ele.

Încă din secolul XIV scrierea fu tradusă în limba germană, ceea ce esclude definitiv pe autorii preținși Gerson și Tomas a Kempis.

*

Urmarea, imitarea lui Hristos era o temă curentă de pietate în secolul XIII. Familiară sfântului Bernard, ea a inspirat aproape toată opera sfântului Bonaventura! Câteva aluzii la chestii și probleme contimporane permit de-a data mai precis geneza scrierii. „Quid curam nobis de generibus et speciebus?“ — este o protestare contra nominalismului și realismului o dispută care se trăgăna din secolul XI.

De oarece s'a citit *Gersen* în loc de *Gerson* pe unul din manuscrite, câțiva erudiți italieni, și francezi *) afirmă, că autorul cel mai probabil este *Giovanni Gersen*, un benedictin italian, care a ajuns prior la mănăstirea sf. Ștefan din Vercello (Italia de nord). De aici numirea: *Ioannes, abbas Vercellensis*, decedat pe la 1245.

Dovezile, că el ar fi autorul „Imitatiei“ se pot resuma în următoarele:

*) Vezi *Documentation Catholique*, Maiu 1926, după care îmi iau în mare parte informațiile acestea. Cfr. și *N. Iorga*, Istoria literaturilor romanice, vol. II, pag. 11

murdărie, revărsat peste lumea creștină, de atâția și atâția, dela Boccaccio († 1375) și până la Zola († 1902) și alții în viață, la noi și aiurea, cine e în stare să-și închipuie măcar câte vieți a răpit și răpește cu sine spre abisuri de cloace?

Biserica Domnului, din partea sa, a făcut și face tot ce-i stă în putință să stăvilească această revărsare imundă, opunându-i digul Index-ului și apele cristaline ale Kalokagatiei creștine, sub toate înfățișările ei, deci și sub aceea a literaturii cu adevărat frumoase. Fibra română a bisericii acesteia își are și ea partea sa de osârdie și de cinste și sub acest respect. Cinstite fețe bisericesti ca Ciura, Agârbiceanu, Sept. Popa, Murășanu, Lupeanu, fac, în această privință, curată apostolie. Scrisul lor elevat, purificat, e totdeauna reconfortant pentru mulțimea cetitorilor, cu mult mai numeroși, la tot cazul, ca cetitorii operelor de doctrină pură, școlastică, de colorit expres teologic, — lucrări, așa zicând, umede de aghiasmă (vorba prof. † Dudek, dela universitatea din Buda-pesta), în mulți trezind antipatie a priori.

Păr. Sabin Gh. Truția se alătură numiților apostoli ai condeiului. Scrie frumos, captivant. Subiectul e luat din viața Mântuitorului ori mai bine zis: e viața Mântuitorului în scene de dramă, cu drăguțe intercalări de episoade și persoane aduse în legătură cu ideea stăpânitoare: minunat este Domnul Dumnezeu nostru Ișus Hristos. Mici erori de tipar (grumagii, vigelios, obragii), nu schimbă întru nimic farmecul ce-ți lasă citirea acestor cărți, cari te poartă cu gândul într'alte vremi de soare pline — Soarele Hristos —, pe lângă toate umbrele lor, umbre proiectate de slăbiciuni omenești.

Familiiile preoțești, în primul rând, au datorința să se familiarizeze cu sugestiile acestui roman, scris pe temeiul de studiu serios și meditație pătrunzătoare. Atunci apoi își vor face chestie de conștiință din răspândirea lui. Căci se va convinge oricine, că de fapt lucrarea aceasta, unică în felul ei la noi, merită să fie ajutată într'u-ași aduce roadele binecuvântate în cât mai multe suflete și inimi, ce se prea poate că altcum anevoie vor fi aduse și reținute în apropierea

Domnului și'n intimitate de gânduri și simțiri cu El.

Dorim un singur lucru: să vedem tipărită lucrarea întreagă cât mai în grabă, pentru că părerea de bine, a noastră și a altora, să fie deplină și în perfectă cunoștință de cauză, cum s'ar zice, să spunem fraților și celor de-un gând cu noi cuvântul cuvânt de laudă, fără nici o rezervă.

Frații preoți și toți oamenii de bine, cari accelerează sosirea aceluia moment, procurându-și cele două cărți (I și II) apărute deja, îndeplinesc, fără îndoială, un act de creștinească și superioară înțelegere a unei lipse arzătoare a vremii, abstrăgând dela aceea că îmbărbătează la muncă un talent vădit.

Pilda I. Preasfințitului păr. mitropolit Vasile e un grăitor îndemn pentru toți.

Dumitru Neda, preot

In chestia crematorului din București. Argumentele de ordin iuridic, cari militează contra arderii cadavrelor, au găsit de curând o splendidă confirmare într'un caz petrecut în legătură chiar cu crematoriul din capitala noastră.

Iată cum s'a întâmplat cazul. O fată, despre care se credea că s'a sinucis, obținându-se autorizarea convenită de înmormântare, a fost faciaerată la dorința celor în drept. Ulterior ivindu-se băneli că fata ar fi fost asasinată, familia moartei a sesizat parchetul. Acesta apoi, pus prin incinerare în imposibilitate de a mai putea face vre-o cercetare, a sesizat ministerul de justiție, să dea ordin ca arderea cadavrelor să nu se mai autorizeze până ce nu se va reglementa acest lucru pe cale de lege. Ministerul a aprobat această cerere a dlui Dr. Minovici, directorul institutului medico-legal și a cerut municipiului, să nu mai admită, până la altă dispoziție, la ardere decât cadavrele cari au fost supuse în prealabil unei autopsii făcute de cel puțin 2 medici.

Dispoziția ministerului a produs în toate cercurile o bună impresie și se comentează

foarte mult, cum de a fost posibil să se autorizeze funcționarea în București a unui cremator uman, fără a se stabili înainte normele precise de funcționare și condițiunile la cari urmează să fie supuse cadavrele aduse spre incinerare.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe păr. *George Spinean* paroh la Agârbiciu, pe Reverendul *Emil Mesaros* profesor suplinitor la liceul de băieți, iar pe Reverendul *Moise Sârbu* administrator-econom la Internatul școlii normale de băieți.

Sfântul Sinod a fixat data Paștilor pe 1930. Gazetele din București au publicat săptămâna trecută următorul comunicat în chestia Paștilor din proximal an: »In conformitate cu hotărîrea sfântului Sinod al Sfintei Patriarhii române, luată în ședința dela 30 Mai 1929 și în urma înțelegerii luată de Inalt Prea Sfințitul Patriarh cu Sf. Patriarhie ecumenică de Constantinopol, pentru anul viitor 1930 s'a fixat sărbătorirea Sf. Paști la data de Duminecă 20 Aprilie după calendarul Iulian îndreptat, corespunzătoare datei pe 7 Aprilie din calendarul Iulian necorectat». — Hotărîrea e luată în baza normelor stabilite cu ocazia unificării calendarului, așa că agitațiile din anul curent nu vor mai putea fi continuate pe această chestiune.

Locale. Dumineca viitoare, a unsprezecea după Rusalii, va *predica* în catedrală Mgr. *Ștefan Roșianu*, canonic mitropolitan.

— Măine Duminecă în 28 Iulie corent, va sosi la Blaj *Ateneul popular Tâdrași — Iași*, care își face anul acesta a zecea excursie prin țară, cu un număr de circa 500 participanți. Ateneul își are trenul său special, care va sosi la ora 9'50 înainte de masă în gara Blaj, unde va fi întâmpinat, pe cât știm, de despărțământul Astrei și primărie, cărora li-se va alătura de sigur și altă multă lume din publicul blăjan, cunoscut ca bun primitor de oaspeți. Primul drum al acestor oaspeți ai Blajului va fi la

„Regula Magistri“, de care vorbește la cap. XVIII din cartea I, era, după limbajul mândstirilor, regula sf. Benedict.

Autorul este un magister al novicilor benedictini, care tagmă tocmai atunci era de o disciplină mai laxă. „O tepor et negligentia status nostri, quod tam cito declinamus a pristino fervore (1, XXV 34). Benedictinii nu-și întrerupeau somnul pentru a preamări pe Dumnezeu. Cartusianii și Cistercienii au restabilit vechea disciplină monastică. Ei observau legea silențului. Benedictinii, sub pretextele cele mai diferite, puteau eși, mai ales în Italia; se puteau amesteca în daraverile lumești, în dispute, zarve și gălăgii. Implacabilul director spiritual îi îndeamnă să se întoarcă în chilioarele lor.

Tinerii benedictini erau avizi de știință și de reputația, ce le-o oferia știința: cursă periculoasă din partea diavolului. Magistrul stăruia să-i abată din calea cursei: „Scientia sine timore Dei quid importat?“ „Mai bun e de sigur umilul țaran, care servește lui Dumnezeu, decât trufașul filosof, care fără grije de sufletul său privește rosturile ceriului... „Quiesce a nimio sciendi desiderio! Știința lumească prea multă ne întunecă sufletul. Vere magnus est, qui magnam habet caritatem“ (1, III, 34). „O, si tantam adhiberent diligentiam ad extirpanda vitia, et virtutes inserendas, sicuti ad movendas quaestiones, non fierent tanta mala et scandala in populo!“

În „Imitație“ putem surprinde câteva italianisme, cari încă pledează în favorul tezei, că autorul a fost italian. Exemple: Cum sapiente

et conscientioso viro consilium habe; affectare, în loc de cupire, desiderare; acediosus (ital. acedioso); satis = multum (ital. assai); spatiari, a eși, a se plimba (it. spaziare, andare a spasso); cavillatio = șicană (it. cavillazione); suspectus (sospettoso); refacilare = a reconforta; displicentia = regret, necaz; lardare = amânare, întâzriere; insistere devotioni = a persevera în...; sentire = a gusta, a cerca; bassari (it. bocciare) = a săruta.

*

Sub raportul adevărului e bine să cunoaștem paternitatea operelor, ca să nu le atribuim pe nedreptul unora sau altora. Din punct de vedere omnesc, întrebarea aceasta este însă indiferentă. Pe noi, oamenii, ne interesează în prima linie ideile, cari rămân, iar nu autorul lor, care astăzi este, mâine nu mai este. Non quis, sed quid.

Așa și în cazul de față.

Ne interesează, din capul locului, ideile cuprinse în „Imitație“ și vom zice creștinește: „Dumnezeu să răsplătească din prisosință fie evlaviosului Joannes Vercellensis (Giovanni Gersen), fie cancelarului Gerson, fie smeritului caligraf Toma dela Câmp!“ — după al cărui manuscris din 1441 avem probabil edițiile de azi ale „Imitației“.

Presupunem că cetitorii acestui ziar nu au uitat de tot latineasca. Le-au mai rămas ceva cunoștințe.

Ei bine, afirm din experiență, că prin ediția Vulgata a Sfintei Scripturi, prin Imitatio

Christi li-se oferă ocazie de a-și împropăta ușor cunoștințele de latină. Din biblioteca nici unui preot unit nu ar trebui să lipsească aceste cărți latine fundamentale, ba nici din biblioteca intelectualilor noștri mireni, cari mai țin cât de cât la cultura noastră latină și creștină, în adevăr „strămosească“.

„Imitația“ e răspândită în ediții portative excelente. Cu minimă bunăvoință ușor își poate procura oricine câte-un exemplar, care-i poate servi ca un vade-mecum sufletesc chiar și în plimbările zilnice, ocupând mai puțin loc în buzunar decât doza cu țigarete — să zicem. Românește a fost tradusă destul de timpuriu, O traducere a fost făcută de *Samuil Micu* (Clain) și se păstrează ca un manuscris în Biblioteca centrală din Blaj. Tot din Blaj au mai tradus-o regretatul canonic Gavril Pop. Avem însă și alte traduceri românești.

În notițele următoare voi cita după textul latin, fiindcă nu am la îndemână nici o traducere românească.

Imitatio Christi cuprinde 4 cărți. În cartea I, cu 25 capitole, ni-se dau: „Admonitiones ad spiritualem vitam utiles“. Cartea II, cu 12 capitole, ne dă: „Admonitiones ad interna trahentes“, îndemnuri privitoare la intensificarea vieții interioare. Cartea III tratează „De interna consolatione“ în 59 capitole, iar Cartea IV: „De sacramento Corporis Christi, devota exhortatio ad sacram Communionem“ — în 18 capitole.

Rogu-vă, iubiți cetitori, nu să cetiți, ci să studiați, să adânciți, toate capitolele.

biserica noastră catedrală, după care vor vizita apoi celelalte instituții culturale ale lui. Plecarea e plănuită pentru ora 2:40 după masă.

— Cercul studențesc Târnava mică din București aranjează mâine, *Duminecă*, o *petrecere de vară* în saloanele otelului Central din Blaj. Inceputul la ora 9 seara. Intrarea benevolă. Venitul este destinat pentru mărirea fondului studențesc.

Legea pentru repausul duminical se amână. Mișcarea ce s'a pornit — cum arătam în numărul trecut — nu numai din partea cercurilor bisericesti contra proiectului pentru noua lege a repausului duminical, a îndemnat guvernul să amâne pentru mai târziu, și poate pentru totdeauna, această chestiune. Comunicatul oficial ce s'a dat în cauză are următorul cuprins: »Date fiind numeroasele proiecte de legi în discuția parlamentului și timpul foarte scurt până la închiderea sesiunii, ministerul muncii a amânat depunerea proiectului de lege pentru modificarea repausului duminical. Intre timp, ministerul muncii va cere avizul tuturor organizațiilor mai reprezentative, direct interesate de această modificare«.

Sfântul Părinte al Romei în piața San Pietro. Joia trecută în 25 Iulie c. Sf. Părinte Pius al XI-lea a părăsit pentru întâia oră palatul Vatican, descinzând în procesiune cu sf. Euharistie în piața San Pietro. Evenimentul a atras o lume imensă la acest act solemn, care deschide o nouă etapă în raporturile dintre Vatican și regatul Italiei. Spre a se evita orice neajuns s'au luat întinse măsuri atât din partea guvernatorului statului papal, cât și din partea guvernului italian. »L'Osservatore Romano« a anunțat cu zile înainte întreg programul acestei festivități, precum și modalitatea de a putea participa la el.

Noile impozite. Numărul din 21 Iulie c. al »Monitorului oficial« publică legile prin cari se majorează anume impozite, necesitate de criza economică-financiară a țării. În afară de legea pentru unificarea taxelor asupra brevetelor (licențele pentru vânzarea de beuturi spirituoase), cari privesc numai pe acești vânzători, s'au adus legi de impozite majorate pentru următoarele:

E lucru curios însă cu cetirile sfinte. Cât timp omul e îndestulit cu rosturile vieții normale, el nu prea înțelege adevărurile spirituale, în plenitudinea lor. Abia când dăm de necazuri, sau când necazurile dau de noi, începem a *simți* »utilitatea adversităților«:

»Bonum nobis est, quod aliquando habeamus aliquas gravitates et contrarietates; quia saepe hominem ad cor revocant, quatenus se in exilio esse cognoscat nec spem suam in aliqua re mundi ponat. Bonum nobis est, quod male et imperfecte de nobis sentiatur etiam si bene agimus et intendimus. Ista saepe iuvant ad humilitatem, et a vana gloria nos defendunt« (Cartea I, c. XII). Necazurile ne umilesc, iar fără umilire nu e mântuire sufletească. Numai prin necazuri și umilire putem ajunge să înțelegem și să *simțim*, că: »Ista est summa sapientia, per contemptum mundi tendere ad regna coelestia. Vanitas igitur est, divitias perituras quaerere, et in illis sperare. Vanitas quoque est, honores ambire et in altum se extollere« (Cartea I, cap I, 12—14).

Pe alte căi, și cu mijloace de investigație științifică, la acelaș rezultat — al deșertăciunii lucrurilor omenești — ne duce bunăoară astronomia.

De aceea ne putem întreba: ce pricepem cu rațiunea? — Aproape nimic! Dar credința îmbrățișează infinitul.

cota impozitului pe lux și cifra de afaceri a fost sporită cu 10% dela data depunerii legii; tot cu o zecime au fost sporite o seamă de impozite directe și taxele de timbru pe acte și fapte iuridice, începând cu data promulgării (20 Iulie c); tot dela aceasta dată se vor socoti sporurile asupra unor articole de consumație (alcool, beuturi spirituoase, zahăr, petrolifere ș. a.); sporul tot de 10% la impozitului pe salarii se va aplica începând cu 1 August; iar sporul pe global intră în vigoare retroactiv dela 1 Ianuarie 1929; pentru impozitele restante, în stârșit, se vor socoti 15% dela data exigibilității.

† **Păr. Vasile Ardelean**, preot în Uileac (eparhia Orăzii), s'a stins la 15 Iunie c. în anul 67 al vieții și 40 al preoției sale cinștite. — Odihnească în pace.

Consecrarea bisericilor din Subcetate și Toplița. Oficiile parohiale din aceste două parohii de pe cursul superior al Mureșului ne roagă să anunțăm, că consecrarea nouilor biserici de acolo s'a fixat definitiv pe zilele de: Duminecă, 4 August, la Subcetate, și Schimbarea la față, 6 August, pentru Toplița. Ea va fi săvârșită de Preasfințitul Alexandru al Lugojului. Ceice vreau să participe și doresc cvartire, ori vreau să ia parte la banchetul oficial, sunt rugați să se anunțe înainte la oficiile parohiale respective.

Telefonul »Unirii«

T. Satu-mare. În chestiunea de care întrebați, Concordatul are, la art. III, următoarea dispoziție: »Nici o parte din regatul României nu va depinde de un episcop al cărui Scaun s'ar găsi afară din hotarele statului român; de asemenea nici o dieceză din România nu se va putea întinde dincolo de hotarele țării«.

»Telegrafal român«. Sibiu. Pentru a Vă liniști și pe Dvoastră în chestia ce Vă pasionează în atât de mare măsură, putem să Vă comunicăm, că este definitiv hotărât că Blajul rămâne pe loc și că la Cluj se va muta sediul episcopiei de Gherla. Nici guvernul, nici Sf. Scaun al Romei nu pot avea nimic împotriva acestui aranjament, luat — conștient și în cunoștință — din partea episcopatului nostru cu »cea mai desăvârșită înțelegere«. Comisiunile, cari au să mai »studiceze« nu se mai ocupă deci decât de noua arondare a eparhiilor și de sediul noii eparhii dela Nord, lucruri ce încă se vor hotări — fiți deplin liniștiți — în cea mai bună înțelegere, așa că nici vorbă nu poate fi despre un »bucluc pe chestia concordatului între cei pentru cari s'a încheiat«. — Cât privește apoi apropos-urile plasate pe chestia concordatului din Prusia, e bine să nu se uite, că este o mare deosebire între partidele de stânga, cari sunt la putere acolo și cele dela noi, plus că diferența dintre catolicism și protestantismul raționalist, »dominant« acolo, este ceva mai mare decât cea dintre catolicism și ortodoxie. Și dacă totuși nu s'a admis nici în Prusia un »concordat similar« între stat și protestantism, înseamnă că în adevăr catolicismul este singura putere religioasă, care își poate revendica dreptul unor atari acorduri internaționale.

T. Brașov. Cazul dela Drăguș, unde preotul ortodox a înstrăinat utensiliile bisericesti din biserica noastră, iar parchetul a refuzat să se sesizeze pe motiv că în Drăguș n'ar mai exista biserică română unită, este în adevăr atât de strigător, încât nu ne vine să credem că a putut să se întâmple. El nici nu se poate explica, decât în baza unor ordine încă nerevocate ale cutărui minister, care — se cam știe pe urma căror intervenții — a căutat, se pare, să influențeze până și justiția țării. Acum s'a intervenit, pe cât știm, în chestiune și din partea mitropoliei noastre, și ne place să credem că ortodoxia cleptomană din Drăguș, n'are să iasă chiar cu fața curată din această urită afacere.

M. Cluj. Departe de a fi adevărate cele ce Vi-s'au comunicat, situația »tăieturilor« bugetare se prezintă la ministerul cultelor și artelor pe cum urmează: La întreg ministerul nu s'a tăiat decât Lei 2,300,540 în total, o sumă aproape disparentă față de tăieturile mult mai grele dela alte ministere. Din această tăietură partea principală cade pe organismul central din București, tăindu-se încolo numai sume neînsemnate. Cu toate acestea — probabil chiar de dragul parității — s'au tăiat și dela biserica noastră 163,000 Lei dela cap. IX art. 55. N'am fost deci privilegiați nici cu ocazia aceasta.

Mai multora. Toate hârtiile ce ne-au sosit în legătură cu postul de preot-invătător le-am transpus Oficiului protopopesic din Reghin de unde ne-a venit înștiințarea despre acel post. Ceice doresc informații mai amănunțite să se adreseze deci acestui oficiu.

M. Miroșul mare. Confirmăm primirea abonamentului pe jumătatea a două a anului curent.

H. Cluj. Am primit 100 Lei, abonament pe jumătatea a două a anului curent.

P. Hotoan. Am primit 190 Lei. Din această sumă 90 Lei s'au plătit »U. P.«.

E. Câmpia-Turzii. Se apropie 15 August.

Pictură bisericască primeste pentru executare NICOLAE POP, Târgul-Mureș, Str. Avram Iancu Nr. 47. (6)

Episcopia română unită de Oradea-M

No 2005—1929

Concurs

pentru 30 locuri gratuite în Internatul de fete din Beiuș, jud. Bihor

Dorind, ca la cât mai multe eleve române unite meritoase să le dăm posibilitatea de se împărtași în creșterea religioasă-morală, se dă elevelor din Internatul nostru de fete din Beiuș de sub conducerea surorilor Noștre Dame, pentru anul școlar 1929—30 publică concurs pentru câte 10 locuri gratuite, fiecare din clasele superioare (V, VI și VII) liceale cu următoarele condițiuni:

1. Pot concura numai eleve:

a) române unite;

b) cari au absolvat la oricare liceu țară una din clasele IV, V, VI, cu media puțin 8 și cari în anul 1929—30 își vor urma studiile în clasele V, VI, VII, dela liceul nostru de fete din Beiuș.

2. Cererile, provăzute cu extras matricul de botez, cu certificat școlar și certificat medical, ori, Ni-se vor înainta până cel mult în 10 August crt.

Oradea, din ședința consistențială ținută la 11 Iulie 1929.

Dr. Valeriu T. Frențiu
episcop român unit

De vânzare

În comuna Sadu, jud. Sibiu, se află o curte și casa Nr. 176. Curtea e spațioasă, pardosită cu pietri, iar casa e pe 3 etaj, având în parter 3 camere, cari au fost destinate pentru cârciumă, iar în etaj sunt camere pentru locuit. În stânga curții se găsesc alte 2 camere pentru prăvălie și două pivnițe. Curtea mai are șură și 2 grajduri și o grădiniță mare.

Casele și toate superedificatele sunt în stare foarte bună, în centrul comunei, având toate lumină electrică.

Informații se pot avea dela *păr. IOAN OROS, paroh român unit în Sadu, Cîsnădie.*

(999) 1—3

RECLAMA

este sufletul comerțului

FLEGLER

Întreprindere de tapetărie și zugrăvire artistică

Cluj, str. I. Rașiu

Zugrav modern de odăi. Specialități de tapetărie, asortiment din cele mai bogate

Întreprinde renovări, în stil, de biserici și castele; văpsiri de edificii și mobile, precum și lustruirii de email.

Execută, pe răspundere, stărpiri de insecte. Deveză gratuite! — Comande din provincie se aranjează în condițiile cele mai favorabile

11—